

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Józef
Nazwisko: Rzońca
Miejsce urodzenia: Wnory Stare
Data urodzenia: 03-11-1922
Kraj urodzenia: Polska
Imię ojca: Aleksander
Imię matki: Józefa
Dodatkowe informacje: W dokumentach występuje także jako Rządca, Rząca, Rzońca.

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Akta Aresztu Śledczego w Poznaniu zawierają wykaz osób straconych lub zmarłych skazanych w latach 1945-56 za przestępstwa antypaństwowe. Wśród nich figuruje Józef Rzońca, skazany 22.05.1948 na dożywocie. Ww. zmarł 23.02.1950 we Wronkach.	IPN Po 192/19 (84/1).	
Ankieta ujawnionego 17.04.1947 w PUBP Białystok Józefa Rzońcy ps. "Gołąb". Ww. od 1945 roku prowadził działalność konspiracyjną w Narodowym Zjednoczeniu Wojskowym (NZW) pod bezpośrednim dowództwem "Siwka". Posiadał broń, którą zdał podczas ujawniania.	AP Białystok, sygn. 1727/61 (DU-4530).	
Akta śledcze WUBP Białystok z lat 1947-48 w sprawie Józefa Rzońcy. Ww. został aresztowany 06.11.1947 jako aktywny członek Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW), który w czasie ujawnienia nie zdał broni. 11.11.1947 Wydz. III WUBP Białystok wszczął sprawę formularną w sprawie J. Rzońcy, a 20.11.1947 wydano postanowienie o wszczęciu śledztwa, które trwało do 06.03.1948. W akcie oskarżenia postawiono ww. zarzut tego, że od 27.12.1945 do dnia zatrzymania, tj. 06.11.1947 brał czynny udział w nielegalnej organizacji NZW działającej na terenie pow. wysokomazowieckiego i łomżyńskiego mającej na celu zmienić przemocą ustój Państwa Polskiego. Bez zezwolenia posiadał broń palną i amunicję oraz brał czynny udział w akcjach.	IPN BI 07/875 (1635/III).	

Akta Wojskowego Sądu Rejonowego w Białymstoku z 1948 roku w sprawie Józefa Rzońcy. Ww. zatrzymany został 06.11.1947 jako członek nielegalnej organizacji Narodowe Zjednoczenie Wojskowe, a śledztwo w tej sprawie prowadził WUBP w Białymstoku. W dn. 19.03.1948 Wojskowa Prokuratura Rejonowa w Białymstoku zatwierdziła przygotowany akt oskarżenia i skierowała sprawę do Wojskowego Sądu Rejonowego w Białymstoku. Wyrokiem WSR w Białymstoku z 15.05.1948 (Sr 203/48) J. Rzońca został uznany winnym tego, że po ujawnieniu się 16.07.1947 brał czynny udział w nielegalnej organizacji NZW mającej na celu obalenie demokratycznego ustroju Państwa Polskiego, działając na terenie pow. wysokomazowieckiego i łomżyńskiego. Na powyższym terenie bez zezwolenia przechowywał broń palną i brał udział w akcjach. Za powyższe skazany został na karę łączną dożywotniego więzienia z przepadkiem całego mienia i utratę praw publicznych i honorowych praw obywatelskich na 5 lat. Na zasadzie amnestii postępowanie o przechowywanie bez zezwolenia broni palnej zostało umorzone. Początkowo przebywał w więzieniu białostockim, następnie przekazany został do Wroniek, gdzie zmarł 23.02.1950.

IPN Bi 212/1992.

Akta operacyjne KW MO Białystok z lat 1948-49 dotyczące grupy "Wiarusa" organizacji Narodowe Zjednoczenie Wojskowe. W aktach znajduje się m.in. wyciąg z doniesienia agenturalnego informatora "Śmiały" z 03.11.1947 zawierający informacje dotyczące Józefa Rzońcy ps. "Gołąb" - gdzie przebywa, że posiada broń i kontaktuje się z "Wiarusem".

IPN Bi 047/1077/1 (Ag 1286, 46/169).

Józef Rzońca figuruje w Księdze głównej więźniów karnych Centralnego Więzienia Wronki 1948-1949. Do więzienia we Wronkach przybył 06.10.1948 z więzienia w Białymstoku. Zmarł 23.02.1950.

IPN Po 3/59, zapisy ewidencyjne.

Akta WUBP w Białymstoku z 1949 roku dotyczące innej osoby. Znajduje się w nich protokół przesłuchania świadka Józefa Rzońcy z 26.11.1949, ówczesnie przebywającego w więzieniu we Wronkach.

IPN BI 07/274 (666/III).

Akta Wydz. "C" KW MO Białystok z 1976 roku zawierają "Charakterystykę nr 13" dot. organizacji Narodowe Zjednoczenie Wojskowe pod dow. "Wiarusa"/ "Szalonego". Członek ww. grupy J. Rzońca, został zwerbowany do NZW 27.12.1945, a po złożeniu przysięgi i nadaniu ps. „Gołąb” przydzielony do oddziału „Stalowego”. W poł. marca 1946 wstąpił do oddziału „Ciemnego”, po rozbiciu którego 30.04.1946 ukrywał się. W sierpniu 1946 przyjęty został do patroli komendanta Okręgu NZW „Błękitą”, gdzie pełnił funkcję członka osobistej ochrony „Błękitą” oraz łącznika pomiędzy „Błękitem” i komendantem Powiatowym NZW. W 03.1947 przeszedł pod bezpośrednie dowództwo „Sterny” i przydzielony został do patroli NZW „Czummy”. 17.04.1947 ujawnił się w PUBP B-stok. W czerwcu 1947 nawiązał kontakt z „Wiarusem” i wstąpił jego zgrupowania. Wyrokiem WSR Białystok z 15.04.1948 skazany na dożywotnie więzienie. 23.02.1950 zmarł we Wronkach.

IPN Bi 019/7/1,2 (1/7).

Akta Wydz. "C" KW MO Białystok z lat 1975-76 zawierają kwestionariusze osobowe do "Charakterystyki nr 13" dot. organizacji Narodowe Zjednoczenie Wojskowe pod dow. "Wiarusa"/ "Szalonego". Kwestionariusz z 08.12.1975 dotyczy Józefa Rzońcy - od 27.12.1945 do ujawnienia tj. 17.04.1947 członek NZW w oddziale „Stalowego” i „Ciemnego”. Od 06.1947 do 06.11.1947 był szeregowym członkiem grupy „Wiarusa”, posługiwał się ps „Gołąb”. Działal na terenie pow. łomżyńskiego i wysokomazowieckiego. 06.11.1947 aresztowany przez funkcjonariuszy BP podczas operacji przeciwko grupie. 15.05.1948 skazany przez Wojskowy Sąd Rejonowy w Białymstoku na dożywotnie więzienie i przepadek mienia. 23.02.1950 zmarł w więzieniu we Wronkach.

IPN Bi 019/7/3 (1/7).

Akta Wydz. "C" KW MO Białystok z lat 1977-81 zawierają "Charakterystykę nr 71" oraz karty na czyny zbrojnego oddziału Pogotowia Akcji Specjalnej nielegalnej organizacji Narodowe Zjednoczenie Wojskowe Komendy Okręgu krypt. „Chrobry” woj. białostockiego pn. III Brygada Wileńska NZW pod dow. „Burego”. Odnośnie Józefa Rzońcy, ps. "Gołąb" znajduje się informacja, że od 01.1946 do 17.04.1947 będąc członkiem NZW wchodzącej w skład bojówki PAS dowodzonej przez "Stalowego", a następnie „Burego” i „Rekina”, posiadał bez zezwolenia broń, którą zdał w czasie ujawnienia 17.04.1947 w PUBP Białystok.

IPN BI 119/30/1-3 (1/29).

Akta Wydz. "C" KW MO Białystok z lat 1980-81 zawierają kwestionariusze osobowe do "Charakterystyki nr 71" dot. III Brygady Wileńskiej Narodowego Zjednoczenia Wojskowego pod dow. „Burego”. Kwestionariusz opracowany 23.02.1981 dotyczy Józefa Rzońcy. Ww. 27.12.1945 wstąpił do nielegalnej organizacji NZW krypt. „Mazur” w pow. Wysokie Mazowieckie i przydzielony został do bojówki Pogotowia Akcji Specjalnej pod dow. „Stalowego”. Zmarł 23.02.1950 w więzieniu we Wronkach.

IPN Bi 019/31 (1/29).